

Lectori benevolo salutem dico! : B. V. Scripsi die X. Iulii A. C. M DC LII.

in Museo, Ienae

S.l.

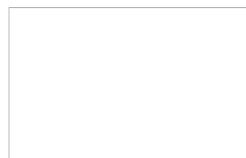
Musaeus, Johannes

Phil 2° 00268/04 (026a)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00007269

urn:nbn:de:urmel-c43054f0-ff73-4714-b3bf-3624835e1d7f1-00006631-14

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

260
Lectori benevolo salutem dico!

THEOLOGIA, Reginam disciplinarum & *ἡρώς ἀμαλθείας*, ob diversos tractandi modos, Doctores vulgò solent dispellere in *Positivam*, ut audit, seu eam, quæ è sola scriptura sacra nudam *ἤσιν*, sive assertionem ponit, & insimul propugnat; *Exegeticam*, quæ loca è Scriptura petita elucidat, ac paulo uberius diducit & explanat, quæ locum obtinet potissimum in suggestu; *Scholasticam*, quæ Philosophiæ & secularis scientiæ adminiculis utitur, ad errores refellendos & *ἀλλή-ἤσιν* infringendam atque impugnandam. Non parum quoque negotii studioso sacrarum paginarum facessere *Historicam*, ac laborem improbum requirere, suò periculò, qui volet, experietur; quippe quæ periodum Imperatorum, tam Ethnicorum, quàm Christianorum, sub utroque Imperio, Orientali & Occidentali, hodiè Romano-Germanico, suò ambitu complectitur. Ut taceam Episcopos sedium Patriarchalium, Doctores Ecclesiæ, Catholicos & Hæreticos, persecutiones, martyria, miracula, & quæ ad capita ista revocari possunt. Sed & illa, quæ vocatur *Moralis*, multum studii & operæ exigit, quod tam vasta opera & libri commentarii satis testantur. *Virtutes* cum primis tractat *Theologicas*, quarum tres præcipuè numerantur, *fides, spes & caritas*, id quod elicitur ex 1. ad Corinthios XIII, 13. *hæc tria manent, fides, spes, caritas: maxima autem harum virtutum est caritas*; nec non *casus conscientie* evolvit. Verum enim verò variè ab autoribus, qui *Moralistæ*, vel *Cassistæ* audiunt, Ea tractari solet: quandoque sub titulo de *justitia & jure*, item de *legibus & DEO legislatore*, totum negotium, maximam sui partem, latitat. Atque hi fundamentum in eo ponunt, quod, quia homo, ut homo est, animâ rationali præditus, duplicem habet operandi facultatem, intelligendi & volendi: hinc *virtutum* quædam sunt *intellectuales*, quæ mentem perficiunt in agnitione veri, nempe *intelligentia, scientia, sapientia, prudentia & ars*, ab Aristotele recensitæ l. VI. Ethicorum c. III. quædam sunt voluntatis, seu *morales*, quæ hominem perficiunt in adfectione, ut loquuntur, ad bonum honestum. Inter eas tanquam *Cardinales* enumerantur, *justitia, fortitudo, temperantia*, sub quibus aliæ virtutes continentur, aut ad illas quodammodo reducuntur; quò etiam referunt *prudentiam*, quæ licet moralium actionum elicitiva non sit, cum sit virtus intellectus, non autem voluntatis: est nihilominus earundem directiva. Alii numerum sequuntur *septenarium*, quem sibi fingunt, *sacramentorum & casus* promiscuos eò referunt. Alii verò *ordinem* observant *Decalogicum*: sed & illi variant. Nonnulli *κτ̃ πὸδα* eum sequuntur & sanctè tenent: nonnulli verò utrumque complectuntur, & tertium superaddunt; primò *præcepta Decalogi* percurrunt, deinde *præcepta Ecclesiæ*, materiam *cenſurarum* ac *pœnarum*; porrò de *septem Ecclesiæ Romanæ sacramentis* agunt, cui subnectunt coronidis loco, materiam de *peccato*, in communi & singulari considerato. Ut nihil dicam de iis, qui excerpta tantum, aut quæstiones mixtas, sine ordine, confusè, nec sine lectoris tædio compilatas, movent, quorum numerus est innumerus; quin & pleræque illarum ad cathedram Juridicam magis pertinent, quàm Theologicam, nec nisi lancem saturam constituunt. Cum igitur animus sit, compendium aliquod THEOLOGIE MORALIS auditoribus publicè proponere, distinctè nobis agendum erit, ita ut, methodò analyticâ utentes, à parte generali ad specialem, complectentem leges divinas in decalogo comprehensas, progrediamur, casus morales, eò spectantes, paucis resolvamus, otiosas verò quæstiones suo loco relinquamus, & auctoribus suis, qui eas moverunt, remittamus. *Ὁπλὲς γὰρ ἐστὶ τὸ τὸ χροῖον ἀνάλωμα*. Auspiciis prælectionum facturi sumus, ad diem Jovis horâ III. pomeridianâ. In commentatione quoque super Epistolam ad Ebræos horis subcesivis pergam: de privato aliquo Collegio insuper cogitabo. B. V. Scripsi die X. Julii A. C. c15 Idc LII. in Museo, JENÆ.

JOHANNES TOBIAS MAJOR
S S. Theol. D, ac Prof. Publ.